

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXIX

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, December 17, 1982

Nr. 230

BRAZILIJA GAUS \$4.5 BILIJONU PASKOLA

NEKEISIME SUSITARIMŲ SU JAV, PAREISKĖ PREMJEERAS GONZALEZ

— ATVAŽIAUVAU NE RANKOS UZLAUŽTI, BET DRAUGISKAI PASIKALBĖTI, — PAREISKĖ SEKR. GEORGE SHULTZ

MADRIDAS, Ispanija. — Trečiadienį į Madridą atskrido sekretorius George Shultz. Jis tuo metu jau buvo į Monchoa rūmus ir susitiko su naujos vyriausybės premjeru Felipe Gonzalez, Ispanijos socialistų partijos pirmininku. Europos ir Ispanijos spaudoje buvo labai plačiai rašoma, kad valdžia pasiekusi susitarimą su JAV. Felipe Gonzalez pirmausia norėjo apsiminti sekretorių šiais žodžiais:

— Naujoji Ispanijos vyriausybė nesirengia išstoti iš Šiaurės Atlanto Sąjungos ir darys viską, kad galėtų bendradarbiauti su Šiaurės Atlanto Sąjungos valstybėmis. Spaudoje pasirodė įvairių nepatvirtintų žinių apie naują Ispanijos vyriausybę, bet aš noriu pasakyti, kad mes visai nesirengiame keisti patvirtintais susitarimais. Jis galvoja ir mes ir vykdydama kitus svarstysime šį klausimą, tai praeityje pakeičė vieną kitą smulkmeną, bet nesirengiame sutarties keisti iš esmės.

Sekretorius norėjo apsiminti socialistais.

Sekretorius George Shultz, iš klausęs 40 metų premjero pareikšimą, tuojau pasibėjo:

— Nemanykite, kad čia atvykau jums ranką užlausti ir pareikalauti melkėtų dalykų, — pareiškė sekretorius. — Aš čia užsukau jus pasveikinti ir pasikeisti keliais draugiškais žodžiais apie dviejų valstybių santykius. Aš neturiu jokios problemos, kurią turėčiau jums kelti, ir aš nieko neklausiu. Jūs patys jau užsiminėte apie Šiaurės Atlanto Sąjungą, tai norėčiau, kad jūs turėtumėte galvoti JAV pažiūrą šiuo klausimu: mes prieš kelis metus pirmieji patarėm kitoms valstybėms įtraukti Ispaniją į Šiaurės Atlanto Sąjungą, — baigė sekretorius.

Sis sekretoriaus pareikšimas labai greitai pataisė abiejų valstybių ryšius. Jis pradėjo liesti smulkius reikalus, kurie naujam premjerui buvo svarbūs.

Premjerui Gonzalez labiau rūpėjo baigti tą izoliaciją, kurioje buvo patkęs Ispanija diktatoriaus Franko metu. Jis jau

čia, kad ta izoliacija ispanams nenaudinga. Jis jau atidarė vartus į Gibraltarą. Premjeras pasakojo, kaip jis yra patenkintas, kad visa eilė šeimų, nesimamė 13 metų, turėjo progos susitikti su saviškiais, pabendrauti ir išsikalbėti.

Premjeras visai neskuba tartis su britais. Jis pasikeitė keilomis mintimis Briuselyje su britų užsienio reikalų ministru Pym. Jam to užleko vartams atidaryti.

Iš trumpo pokalbio jis patyrė, kad vartus uždarė pats diktatorius Franko. Jie buvo uždaryti 13 metų. Niekam iš to nebuvo jokios naudos, bet keli tūkstantai ispanų liko be darbo. Be darbo buvo laivų taisymo specialistai, ir britams reikėjo mokėti iš anapus sėjauro dirbti nemokantiems arabams.

Jaunas premjeras labai mėgėsi, kad sekretorius pasirodė, kad sekretorius pasikeitė mintimis.

Kilo kalba apie Pietų Ameriką, kur Felipe Gonzalez yra buvęs. Jis pasakojo, kaip jis yra demokratine santvarka. Sekretorius pareiškė, kad Gonzalez turėtų važiuoti į Pietų Ameriką ir patarti, kaip grįžti prie demokratijos.

NEBESUSTABDO TARPU SAVIO KOVĄ LIBANE

BEIRUTAS. — Kovos tarp Libano krikščionių falangistų ir druzų yra tokios karštos, kad diplomatai nebėgali jų sustabdyti. Druzių tiek supykę ir įnirtingi, kad nekvepia jokio demesio į pasitarimus Izraelio, Sirijos ir palestiniečių karo jėgų išvežimui iš Libano.

Morris Draper, specialus JAV atstovas Artimuose Rytuose, padedantis ambasadoriui Habibui išspręsti svarbesnius Libano klausimus, nepajėgia kovojančių sustabdyti. Jis gana nuodugniai klausimą aiškino su Amin Gemajellu, Libano prezidentu. Buvo nuvažiuojęs į Damaską ir klausimą aiškino su Sirijos prezidentu. Visiems suprantama, kad klausimą jis aiškino su gen. Ariel Sharonu, bet tų pokalbių nepužlenka. Jis turi įtikinti kovojančių krikščionių ir druzų vadus, kad jie mestų ginklus, bet abiejų pusų vadai nekvepia į jį jokio demesio.

— Naujas lenkų valdžios įstatymas leidžia išmesti iš mokyklų bet kurį mokinių, kuris skleidžia nepatvirtintus gandus prieš vyriausybę, mokytojus ar mokyklą.

— Danuta Valensienė pasakė, kad josios vyrą vidaus reikalų ministras išvežė į Varšuvą, kur jis bus apkalusinėjamas. Jis gali būti baudžiamas už nepasakytos kalbos teksto platinimą.

— Naujai priimtas įstatymas

SINUČIA KARIUS MAISTUI MALŠINTI

NEW DELHI. — Indijos vyriausybė jau buvo pasiuntusi kariuomenės batalioną į Barodos miestelį, kur buvo prasidėjusios riaušės tarp indų ir musulmonų.

Kelioms valandoms tie susirėmimai aprimsta, bet netrukus jie ir vėl prasideda. Iš viso ketvirtadienį Barodos mieste jau buvo užmušta 11 žmonių ir sužeista 30.

Barodon pasiųsto dalinio vadovas prarė vyriausybę atsiųsti daugiau karių, nes gyventojai nerimsta. Musulmonų neapykantą indams kasdien stiprėja. Kariai ir po ietį bando suimtuosius įtikinti, kad atvėsus ir baigtų kovas, b. t. įtikinėjimai nėko nepadaidė. Kartais laikinai karškiams pavyksta nuraminti įkaitusius, bet netrukus jie ir toliau vieni kitus puola.

Jeigu Indija neturėtų gerai apmokytos kariuomenės, tai riaušės paplستų po visą kraštą.

PRANCŪZAI UŽDRAUS PREKIAUTI GINKLAIS

PARYŽIUS, Prancūzija. — Prez. Miterando vyriausybė nutarė sudaryti centrinę organizaciją, kuri visame krašte kovotų prieš ginklų parduvinėjimą ir ginklų varlojimą neapykantai išreikšti.

Vidaus reikalų ministeris priėję išvados, kad dabartinės priemonės nepasiekia tikslo. Dabar kiekvienas departamentas veda kovą prieš nelegalių ginklų parduvinėjimą.

Prancūzų vyriausybė nustatė, kad ginklų parduvinėjimas eina gerai organizuotai. Ginklai plačiai vežiojami iš vieno departamento į kitą. Ginklai iš vakarų Prancūzijos vežami į prancūzų turimas salas. Anksčiau ginklų grupės per Prancūziją ejo į Ispaniją, Andorą, o dabar ginklai beveik tais pačiais keliais eina į Prancūziją.

Kada parduvinėtojų gaudymas bus organizuotas, tai jie neištrūks iš policijos nagų. Kas nepateks į policijos rankas viename departamente, tai bus sulaukytas antrame.

GENEROLAS SARONAS ATSIKAKĖ LIUDYTI

JERUZALĖ, Izraelis. — Komisija Libano palestiniečių žudynėms ištirti pakvietė gen. Ariel Sharoną dar kartą liudyti apie Čatilos ir Sabros stovyklose įvykusias beginklų palestiniečių žudynes.

Pradžioje gen. Saronas pažadėjo dar kartą liudyti, bet kai grįžo iš Honduras, tai pakeitė savo nuomonę ir atsisakė liudyti. Dabar jis sako, kad jo liudijimas gali pakenkti karo eigai ir paciam Izraeliui.

Premjeras Beginas taip pat atsisako liudyti, kad liudijimas nepakenktų jam pačiam. Atsisakymas liudyti sudarė labai nepalankų įspūdį.

leidžia vyriausybei išmesti iš dirbtuvės darbininką, ardanį tvarką, agituojantį ar nenorintį dirbti.

Visi įtakingesnieji žmonės, pravažiuoją pro Madridą, užsuka pasidžiūrėti miesto centre jojančių Don Kichoto ir Sančio Panzės. Ispanijos karalius Juan Carlos ir karalienė patenkinti sekretoriaus Shultzo sustojimu Madride ir pokalbiu su premjeru Felipe Gonzalez.

LENKŲ POLICIJA SUĖMĖ LESEK VALENSĄ IR IŠVEŽĖ Į VARŠUVĄ

VALENSA NOREJO TARTI KELIS ŽODŽIUS PRIE PAMINKLO, BET POLICIJA NEBELEIDO

DANCIGAS, Lenkija. — Trečiadienį Lešek Valensą norėjo pragyvena. Kiekvienas turi turėti darbą, kad matytų, jog minklo žuvusiems, kuriuos prieš 12 metų nušovė komunisto Vladislovo Gomulko pasiūsta policija. Tai įvyko prieš 12 metų gruodžio 16 dieną.

Per 10 metų komunistinė lenkų vyriausybė neleido darbininkams pastatyti jokio paminklo. Kada Dancigo darbininkai laimėjo streiką, tai pirmąsias jie pastatė paminklą 50-čiai užmuštų darbininkų. Paminklas buvo pastatytas vienos savaitės bėgyje, kad valdžia nepakeistų savo nuomonės.

Policija trečiadienio rytą apsupo visą Dancigo bloką, kuriam gyvena Valensos šeima. Pirmomis ryto valandoms prie namo atvažiavo juodas vidaus reikalų ministerijos automobilis, leido Valensai apsirengti ir išvežė jį į Varšuvą. Manoma, kad jis bus atiduotas teisimui už bandymą pasakyti kalbą be vyriausybės leidimo.

Valensą buvo pakvietęs prokuroras

Praeitą antradienį Lešek Valensą buvo pakvietęs Dancigo prokuroras. Įstatymas draudė krašto gyventojams veikti prieš dabartinę vyriausybę. Parlamentas priimtas įstatymas tuojau buvo pasirašytas ir paskelbtas, kad jis galioja nuo pasirašymo dienos.

Naujai priimtas įstatymas yra dar griežtesnis, negu buvo karo stovio įstatymai. Vienas įstatymo paragrafas reikalauja,

PAJĖGS STABILIZUOTI SAVO IR KAIMYNINIŲ ŪKIŲ FINANSUS

BRAZILIJOS KARIUOMENĖS VADAI PRIIMS RINKIMŲ DAVINIUS, BENDRADARBIAU SU AMERIKA

WASHINGTON, D.C. — Visi šimtmetį. Brazilijoje turi būti kai prasiskolinusi. Brazilija gaus padėtas pagrindas demokratinei santvarkai. Pirmiausia privalo būti sudarytas turinčių teisę balsuoti žmonių sąrašas. Iki šiol viską tvarkė kariuomenės vadai, o ne krašto gyventojai.

Prez. Figueiredo generolams aiškino, kad visos skolos privalo būti gražintos. Jeigu pasiskolinai ir neatiduodi, tai ką nors skriaudai. Jis įtikino generolus, kad reikia leisti Tarptautinio Monetarinio fondo atstovams tikrinti, kur braziliečiai, gavę pinigų, juos dės. Buvo keliamas balsas, kad tai yra svetimsalių intervencija į Brazilijos vidaus reikalus. Prez. Figueiredo kitą galvoją. Jeigu braziliečiai būtų patys mokę, kaip skolas tvarkyti, tai dabartinės nelaimės nebūtų buvę. Čia ne užsienio intervencija, bet pamokymas braziliečių, kad paskola reikia atiduoti. Užsieniečiai į Brazilijos reikalus nesikiš, o tik pamokys braziliečius, kad ir jiems nereikia kisti į kitų valstybių reikalus.

Brazilija džiaugiasi, kad Tarptautinio Monetarinio fondo pasiskolina tokie didelę sumą. Didžiausioji šios paskolos dalis atitejo iš Amerikos. Tarptautinio Monetarinio fondo direktoriai pabrėžė, kad Braziliečiai, kad ir jiems nereikia kisti į kitų valstybių reikalus.

Prez. Figueiredo yra universiteto profesorius. Jis dėsto ekonomiją. Jis Brazilijos kariškiaus prieš dešimtmetį pasakojo, kad jie veda kraštą į didžiausią pradžią. Kariai rengėsi kurti prieš savo kaimynus, kartais aštriai kritikavo Ameriką, bet dažniausiai nesutarė savo tarpe, Brazilijos ūkio sąskaiton.

Kada Brazilijos kariai priėjo liepto galą, tai jie įgaliojo generolą Figueiredo imtis visų priemonių Brazilijos ūkiui sutvarkyti. Jie taip pat įsakė padėti generolams teisinius ir kultūrinius pagrindus. Gen. Figueiredo žengė pirmuosius žingsnius. Pirmąsias eilėn jis rengiasi praversti, kad Brazilijos vyriausybėje ir ūkio sistemoje turi būti paslovumas. Vyriausybės vadai negali kaitaliotis kelis kartus kiekvieną dieną.

— Washingtone prasidėjo JAV ir Sovietų valdžios pasitarimai atominiamis ginklais apriboti. Šiuos pasitarimus sutarė pravesiti sekretorius Shultz ir ministras Gromykas.

Lenkai tvirtina, kad naujai priimtas parlamentas įstatymas yra žymiai griežtesnis, negu buvo karo stovio potvarkiai.

Dancigo darbininkai eilėmis nešė vainikus prie nužudytiesiems paminklo ir dėjo aplinkoties kelis kartus kiekvieną dieną.

Sekretorius George Shultz trečiadienį ilgai tarėsi su nauju Ispanijos premjeru, o vakar kalbėjosi su Portugalijos premjeru prekybos reikalais.

KALENDORĖLIS

Gruodžio 17: Lozorius, Mantgaila, Medėja, Grinius, Laila, Surgaudas.

Saulė teka 7:12, leidžiasi 4:22.

Oras debesuotas, snigti.

Socialinis draudimas ir aprūpinimas

V metai

Gruodžio 17, 1982 Nr. 46 (246)

Redaguoja PRANAS KULAS

Klaipimui ir medžiagai siųsti: 4436 So. Washtenaw, Chicago, IL 60632

KREIPIUOSI Į LIETUVIŠKĄ VISUOMENĘ

Pagal JAV Konstituciją, kas 10 metų, pakeičiama paskelbtų žmonių sąrašų, gyvenančių šioje valdžioje. Tačiau šie žymėjimai, kaip žinia, yra tik formalių. Pateiktas, šad žmonių sąrašas, kaip paaiškėja, neturi 30 mil. Tuo pačiu sykiu padidėjo politinių ginklų. Čikagos miestas patenka į tuos politinius ginklus. Šio miesto administracija priversta padaryti gyventojų apylinkės žemėlapius žemėlapių sąrašus, kaip atliko: tie sąrašai buvo patvirtinti. Čikagos juodosios rasės vadai tam pasipriešino ir iškėlė bylą fed. teisme, sakydami, kad jie politiškai buvo nusikriaunę. Šie žemėlapių išliko dėl 15 ardo žemėlapių.

Lapkričio 16 d. bus paskutinis fed. teismo sprendimas, liečiantis lietuvių Marquette Parko cėlinę ir kultūrą. Skundėjai teigia, kad būtų 70% juodųjų, o tik 30% baltų tame warde, kitais žodžiais tariant, jie nori, kad būtų nušalinti 15 vardas.

Brangūs lietuvių, jei taip įvyktų, tai būtų skaudžiausia tragedija, sunaikintų lietuvišką kultūrą, kultūrą ir sunkiai uždirbtą turą. Politinis pavojus mūsų valdai ir suskaldytų ir užkariavimų. Aš, kaip advokatas, gyvenantis Chicagoj, sekdamas šią fed. bylą, numatau, kad perspektyvos yra tamsios. Lūdnai turiu pažymėti, kad čia ir apylinkės mes gyvenime apie 300.000 lietuvių, savo nauda, organizacijos, bet iki šiol niekas niekaip nerado apie šią lietuvių ateitį. Mes si gyvenimo lobius.

Adv. Charles P. Kal

Patį tis, tai turtingiausia ka

svika, iš kurios daugelis semia

Jeigu jūs diskutuotumėte be teisinio

Darydami teises sutartis, sau gyvenimą palengvinsime

Daugelis žmonių eina pas advokatus su labai mažomis problemomis, kurias jie turi. Tai teigia "Christian Science Monitor" štabo narė Jane Anderson. Ji ištyrė, kad žmonės gali lengvai sumažinti teises sąskaitas, jei jie pasidarys tarpusavyje rašytines sutartis. Bet ji pabrėžia didelę svarbą, kad taja sutartį patikrintų advokatas. Šią patarimą paremia adv. Joe D. Joseph ir adv. Jeffery Hiller, knygos autoriai "Legal Agreement in Plain English" (Chicago, Contemporary Books leidinys).

Šie autoriai siūlo geriausią apsaugą, kad vėliau žmonės nekintų, beakaltingų teisių ginklų, iš anksto pasidaryti bet kokią sutartį, pavyzdžiui, specialiai sutarties objektui suma 100 ar daugiau, adv. Joseph sako, kad medžiaga gyvenime padėtų sutartis, todėl, kad taja sutarties ar panašios.

Kas sutarties paterimas, tai sunkite kopiją, kad vėliau dalyvau, kuri pasirašoma, istikrinant, apie viską, kas jums priimtina, esamoms sąlygoms, pastatykite kiekvieną sutarties puslapis, pastatykite su savo advokatu, nors jūs patys pasotė sutartį (Pažėmetina, pradine konsultacija su advokatu, paprastai, nemokama arba imamas mažas honoraras).

Jeigu jūs diskutuotumėte be teisinio

patarėjo (advokato) pagalbos, vadovaukitės vad. common sense sprendimu darant. Jei jūs ištraukiate į svarbias transakcijas ir jums neišsėk terminai arba išdėstytos sutarties sąlygos, konsekvencijos, tai patartina pasitarti su adv., prieš bet kokią sutartį pasirašant, sulaukti bet kurių iškiliančių problemų, kurias vėliau reikėtų spresti.

Pvz., pardudant namus arba kondominiumą, pirkėjas kai kada nekreipia dėmesio į kai kuriuos svarbius (vad. crucial) nuostatus, k. a. finansinius, inspekciines, sąlygas, kurios nebūna įrašytos į pardavimo sutartį. Tuo atveju yra dvi vietos, kur tiktai parūpinti daugiau darbų namų statybos darbininkams.

Trumpai

Airting Pan American World Airways tikisi sumažinti 28.00 darbininkams atostogų laiką iki dviejų savaitių per metus. Iki šiol kai kurie tarnautojai galėtų autostogauti iki 7-nų savaitių ir gauti pilną atlyginimą.

Bedarbių Chicagoje ir apylinkėse gali padidėti 50,000 ir pasiekti 13.5% ateinančiais metais. Tokia pranašystė skelbia šio miesto ekonomistai ir prekybininkai.

John Hopkins tyrinėtojai skelbia, kad yra gerų ženklų, jog padaryti testai gali numatyti, kurie sergantieji prostato vėžiu pacientai paliešti sunkia ar vidutine forma.

Senatorius Bob Packwood (Ore.), kuris kaltino prezidentą, ketis valgyti toks dalgis.

KANADOJE RŪPINAMASI LAIKINO POBUDŽIO DARBAIS

Kanadoje organizuojami laikino pobūdžio darbai 60,000 bedarbiams. Prie šių darbų pirmenybė bus teikiama tiems bedarbiams, kurie yra ar bus praradę darbą apdraudę. Tokių asmenų tikimasi sulaukti apie 10,000 kas mėnesį, o 1983 metais — po 9,000 kiekvieną mėnesį. Padirbėje nustatyta minimali laiką, jie vėl galės gauti bedarbio pašalpas.

Tikimasi, kad prie tokių laikino pobūdžio parūpinimo darbų prisidės ir Kanados provincijos. Mat, toms taip pat daug kaustuoja gerovės pašalpas parūpinimas Ontario provincijoje miestų savivaldybės padengia 20%, kitų provincijų — 30%. Ottava prisideda su 50%.

Kanados fin. min. M. Lalonde pranešė McEacheno investicijoms 3,000 namų perkantiems pašalpas visiems kanadiečiams nuo 1983 m. sausio 1 iki bal. 30. Papildoma \$100 mil. suma teko gyvenamųjų namų atnaujinimui, savininkai taip pat galės gauti po \$3,000. Abi šios programos tikisi parūpinti daugiau darbų namų statybos darbininkams.

Trumpai

Airting Pan American World Airways tikisi sumažinti 28.00 darbininkams atostogų laiką iki dviejų savaitių per metus. Iki šiol kai kurie tarnautojai galėtų autostogauti iki 7-nų savaitių ir gauti pilną atlyginimą.

Bedarbių Chicagoje ir apylinkėse gali padidėti 50,000 ir pasiekti 13.5% ateinančiais metais. Tokia pranašystė skelbia šio miesto ekonomistai ir prekybininkai.

John Hopkins tyrinėtojai skelbia, kad yra gerų ženklų, jog padaryti testai gali numatyti, kurie sergantieji prostato vėžiu pacientai paliešti sunkia ar vidutine forma.

Senatorius Bob Packwood (Ore.), kuris kaltino prezidentą, ketis valgyti toks dalgis.

Reagana, kad jis, esą, išskirias juodųjų, baltųjų, moteris ir vyrus iš GOP organizacijos, bus atleistas iš Senato rink. komiteto šefo pareigų.

Atstovų Rūmų demokratų pasiūlė įstatymo projektą, kad fed. biudžete būtų paskirta \$5 bilijonai viešiesiems darbams organizuoti. Bet šis planas vargu bus priimtas respublikonų kontroliuojamam Senate. Atstovų Rūmų speakeris Thomas O'Neil apskaičiavo, kad programa apimtų darbais 250,000 darbininkams prie viešųjų namų statybių ir kt. darbų visame krašte. Senato daugumos vadas Howard Baker iš Tenesee pasakė, kad jis abejoja, jog ta idėja praeitų Senatą.

Pr. F. b.

Reagana, kad jis, esą, išskirias juodųjų, baltųjų, moteris ir vyrus iš GOP organizacijos, bus atleistas iš Senato rink. komiteto šefo pareigų.

Atstovų Rūmų demokratų pasiūlė įstatymo projektą, kad fed. biudžete būtų paskirta \$5 bilijonai viešiesiems darbams organizuoti. Bet šis planas vargu bus priimtas respublikonų kontroliuojamam Senate. Atstovų Rūmų speakeris Thomas O'Neil apskaičiavo, kad programa apimtų darbais 250,000 darbininkams prie viešųjų namų statybių ir kt. darbų visame krašte. Senato daugumos vadas Howard Baker iš Tenesee pasakė, kad jis abejoja, jog ta idėja praeitų Senatą.

Pr. F. b.

Reagana, kad jis, esą, išskirias juodųjų, baltųjų, moteris ir vyrus iš GOP organizacijos, bus atleistas iš Senato rink. komiteto šefo pareigų.

Atstovų Rūmų demokratų pasiūlė įstatymo projektą, kad fed. biudžete būtų paskirta \$5 bilijonai viešiesiems darbams organizuoti. Bet šis planas vargu bus priimtas respublikonų kontroliuojamam Senate. Atstovų Rūmų speakeris Thomas O'Neil apskaičiavo, kad programa apimtų darbais 250,000 darbininkams prie viešųjų namų statybių ir kt. darbų visame krašte. Senato daugumos vadas Howard Baker iš Tenesee pasakė, kad jis abejoja, jog ta idėja praeitų Senatą.

Pr. F. b.

Reagana, kad jis, esą, išskirias juodųjų, baltųjų, moteris ir vyrus iš GOP organizacijos, bus atleistas iš Senato rink. komiteto šefo pareigų.

žinotum, kaip aš tamsta myliu. Ar tamsta gali suprasti? — Norėčiau suprasti, bet... — Bet kas gi? — Man atrodo, kad tamstos posakyje yra maža klaida. Mano varda yra Birutė, o ne Aldona.

JAUNAS DIPLOMATAS

— Tėveli, ar galėtum pasirašyti su užmerktomis akimis? — Tai nieko sunkaus nėra, sūneli.

— Jeigu taip, tai užmerk akis ir pasirašyk po mano mokyklos palidijimu.

TRYŠ PRIEZASTYS

— Gal išgersi degtinės? — Ne. — Bet kodėl? — Tam yra trys priežastys — Visų pirma, man uždraudė daktaras. Antra priežastis yra ta, kad aš visą dieną nuo pat ryto geriau. O trečia — yra todėl, kad tu man davei.

NEPAPRASTAS KODIKIS

— Mano sūnelis turi nepaprastą gabumą, — pasakoja motina savo kaiminai. — Jam vos tik trys metai, o jau gali pasakyti savo vardą iš abiejų galų, nuo pradžios iki pabaigos ir nuo pabaigos iki pradžios. — Negalimas daiktas. O koks jo vardas? — Bob!

GIRTUOKLŲ APDĖMOJIMAI

Kupranugaris gali keliauti penkias dienas negėres, bet kas gi norėtų būti kupranugaris?

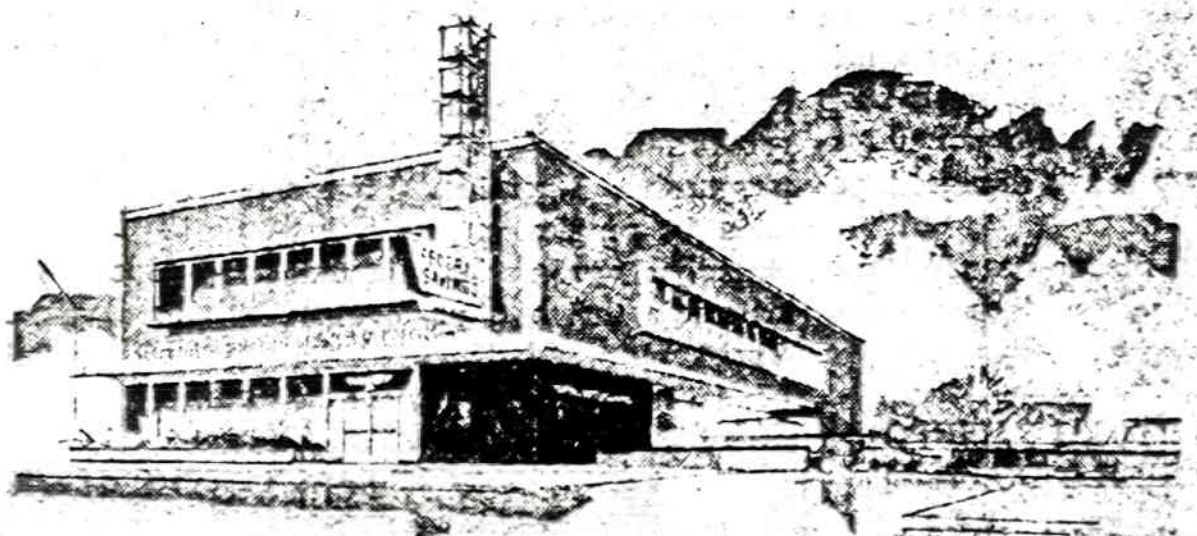
KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA

sveikiname gimines, draugus, pažįstamus ir lietuviškų organizacijų bendradarbius. Taip pat sveikiname mūsų Elektros Iren-gimų ir Pataisymų Bendrovės klientus.

Visiems linkime LINKSMŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
BIRUTĖ ir KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 So. Talman Avenue
Chicago, IL 60632. Tel. 927-3559

SVEIKINAM "NAUJIENŲ" SKAITITYTOJUS IR BENDRADARBIUS SU ŠVENTOMIS KALĖDOMIS IR LINKIME VISIEMS NUOTAIKINGŲ ŠVENČIŲ IR DAUG SĖKMĖS NAUJUOSE METUOSE!

OFFICERS, DIRECTORS AND STAFF
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

INSURED SAVINGS • HOME LOANS

2212 West Cermak Road • Chicago, Ill. 60608 • Tel. 847-7717

INDĖLIAI APDRAUSTI IKI \$100,000

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday, 9 A.M. to 4 P.M.; Thursday, 9 A.M. to 3 P.M.; Saturday, 9 A.M. to 1 P.M. No Business Transacted on Wednesday

GRETA NAMO DIDELE VIEŲTA AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NUO 1914 metų

Midland taupymo asociacija paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dekojame jums už jums parodytą pastipėjimą. Mes norime būti jums naudingi ir atsidavę.

Saskaitos apdraustos iki \$100,000

2657 W. 69 STREET
Chicago, IL 60627
Tel. 975-7400

8929 SO. MARTEM AVE.
Bridgeview, IL 60415
Tel. 508-0400

MIDLAND SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. 60632

PHONE 254-4470

NAUJIENOS APLANKYS KASDIENĄ...

Visuomenei ir paskiram asmeniui Naujienos dabar yra reikalingesnės, kaip bet kada... Todėl Kalėdų ar Naujų Metų proga Naujienų prenumerata yra ideali ir prasminga dovana tėvams, vaikams, giminėms, draugams, kaimynams, pažįstamiems, seneliams ir kitiems. Naujienos padės jums išlaikyti giminės ar bičiulių artumą, užtikrinti nuolatinį ir bus išlikimu ryšius visai šeimai, kokybiškai už savo brastę daisyje.

PRASOME NAIDOTIS PAPOGIA UŽSAKYMO FORMA

Siunčiu \$45.00. Prašau siųgti Naujienas Chicagoje kaip kalėdinę dovaną metams (pusė metų \$24.00). Klase vietose — \$10.00, pusė metų — \$22.00.

VARDAS, PAVARDE _____
NR. IR GATVĖ _____
MIESTAS _____ VALST. _____
ZIP CODE _____

Siunčiu per _____ Vardas _____

Adresas: _____

SVEIKINAME LIETUVIŠKAS ŽIEMOS ŠVENČIŲ PROGA IR LINKIME LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LAI GYVUOJA LIETUVIAI!

Bruno ir Bernice Klemkai

Naujienos, Chicago, 8. III.

TILŽES AKTO PAMINĖJIMAS

(Tęsinys)

Pirmas iš paskaitininkų, skaitęs paskaitą buvo paskaitininkas dr. Kazys Eringis, neseniai atkavęs iš okup. Lietuvos ir gyvenęs čia, Chicagoje. Jis pasakė, kad bolševikams antrą kartą 1944 m. okupavus Lietuvą, patį metų rudenį jis būtų mobilizuotas į raudonąją armiją. Iš viso, lietuvių buvo mobilizuota apie 110.000. Po karo apmokyti, tuojau būdami pasijautę į frontą prieš vokiečius ir Rytų šalis. Rytų kariai ir bolševikai žinojo, kad Rytų pūslės, kurios rusai žemė. Tas žemės nuostolis, pasavinęs "rusiškos žemės" rūsų raudonos armijos kariai labai gėdijosi ir beprotiškai, su raudonąja armija, kas tik sugebėjo, buvo galima. Krūtas buvo visiškai tuščias, be gyvųjų. Jis tik dar pamatydavo gėdą žmogų, kad ir civilis, iš pradžių rusai tuojau nesudavė. Jis į palikęs tuščius, gražiai sutvarkytus namus, ką tik ten radę, viską sunaikindavę su koku laukiniu azijatišku jūntu, net langus išdaužydavę ir daris sulaužydavę. Arčiau Karaliaučiaus civilių gyventojų, vis sunaikindavę daugiau, skubėdavo į Karaliaučius, kuris tebebuvo vokiečių armijos apsaugoje, kad iš ten laivais pasitrauktų toliau į Vokietiją, bet ne visi besuspėjo. Tas visas anksčiau žydėjęs turtingas kraštas, su rūpesčių gerai įilbitais laukais-ūkiais ir puikiais trobesiais ir gerais keliais, plentais, užėjus rusams, buvęs paverstas dykra, tikra to žodžio prasme.

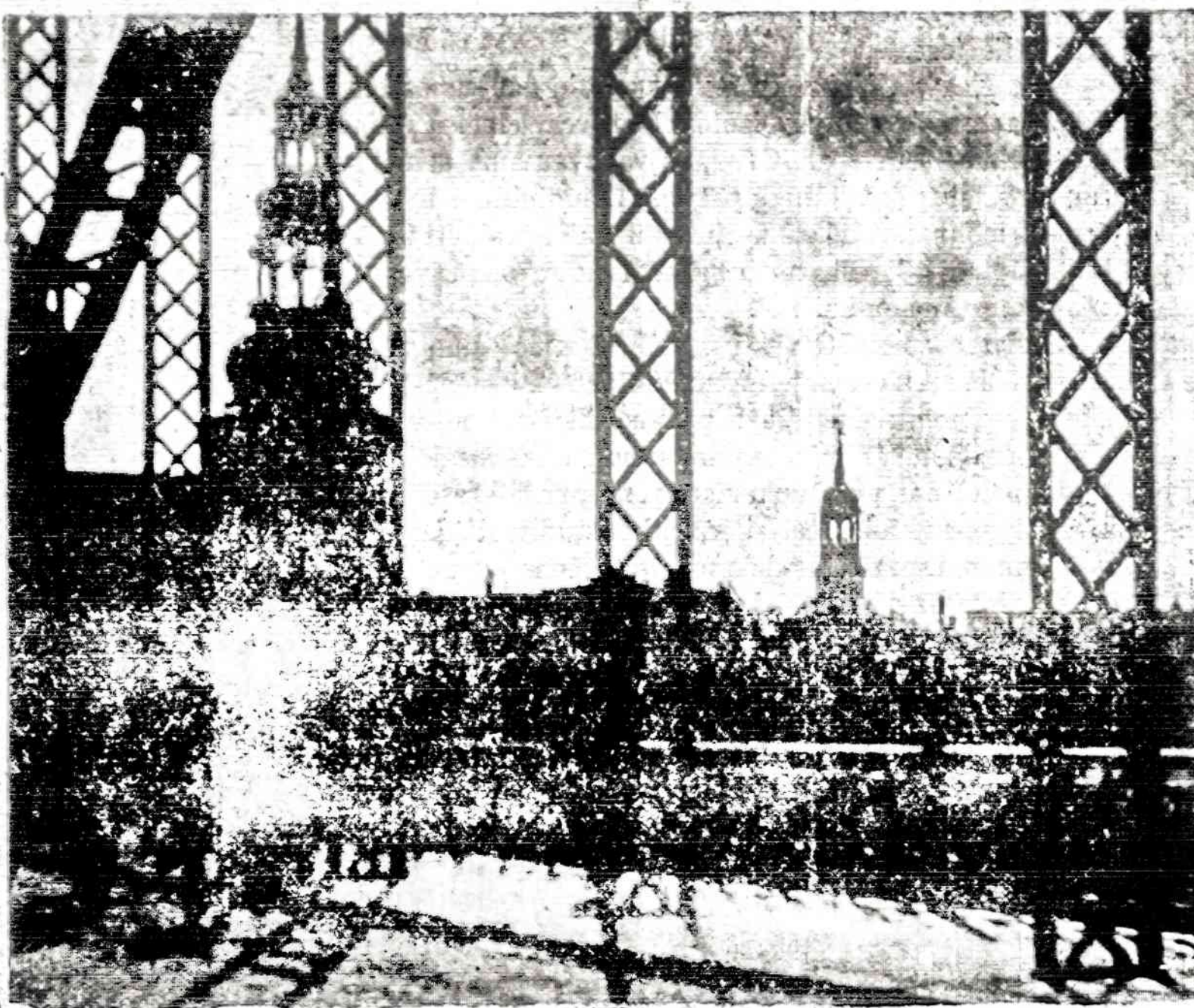
Prelegentas pažymėjo, kad okupantas labai žiauriai klastoja Lietuvos istoriją: kai ką iš-

tylėdamas, kai ką iškreipdamas ir pakreipdamas savo naudai. Pavyzdžiui, apie prūsų sukilimą prieš kryžiuočių ordną, gyvenimą okup. Lietuvoje, jis ne nebuvęs gindėjęs ir skaitęs. Apie prūsų pirmą ir antrą sukilimą jis tesužinojęs tik atvykęs čia, Amerikon. Taip pat savo paskaitoje pastebėjo, kad sovietai iki šiandien Mažojoje Lietuvoje jau yra apgyvendinę rusų kolonistų apie vieną milijoną ir šiek tiek azijatų nerusų. Apie Tilžę, Ragainę ir kitose vietose, arti okup. Lietuvos sienų yra apsigyvenę apie 300.000 ir lietuvių. Sovietai lietuviams ten yra uždraudę steigti bet kokias lietuviškas mokyklas, net vaikų darželius ir bet kokias lietuviškas organizacijas, kad ir komunistines. Lietuvių rusinimas ten yra vykdomas tokiais pat Hitlerio metodais, kai buvo vykdomas vokie-
tinimas.

Jis paminėjo rusų kalbininką Toporovą, kuris viename savo veikalų esąs pažymėjęs, kad prūsų šiaukšminimas ir jų kalbos išnykimas esąs labai didelis nuostolis Baltistikai, tai yra lietuvių ir latvių kalbos studijoms, o be Baltistikos esą sunkiai įmanomos ir Slavistikos studijos. Šitomis savo teisingomis išvadomis Toporovas, be abejo, norėjęs apkaltinti vokiečius už žiaurių prūsų sunaikinimą. Bet kad tokius pat žiaurius metodus, net žiauresnius, naudoja kitų tautų naikinimui rusai, tai čia Toporovas nepasako nei žodžio.

Kunigas Ansas Trakis savo paskaitoje nušvietė ir pažymėjo milžinišką Mažosios Lietuvos lietuvių įnašą lietuvių kalbos raštijai.

Prieš 400 metų, 1547 m. Ragainės klebonas Martynas Ma-

Tilžės vaizdas iš Panemunės žiūrint

vydas išleido pirmąją lietuvių kalbos knygą "Catechismusa Prasty Szadei" ir tuomi lietuvių kalbą sulygino su kitų kultūrinių tautų rašto kalbomis. Prieš 200 metų Tolminkienio klebonas Kristijonas Donelaitis parašė lietuvių kalbą pirmą pagarsėjusią poemą "Metai", kuri yra išversta į daugelį svetimų kalbų. Prieš 150 metų Fridrichas Kelkis 1832 m. Klaipėdoje pradėjo leisti pirmąją lietuvišką laikraštį "Nusidavimai apie Evangelijos Praplatinimą tarp Žydų ir Pagonų". Kiek vėliau tas laikraštis buvo perkeltas į Tilžę. Nuo 1836 iki 1875 m. buvo leidžiamas Karaliaučuje, o 1877 m. perdavė Fridrichui Kuršaičiui. Jei ne skaitytų Prahos ir Jenos universiteto prof. Augusto Schleicherio 1856-1867 m. išleisto trijų dalių lie-

tuvių kalbos gramatikos, tai egzemplioriai, kurie buvo su-
Friderichas Kuršaitis 1873 m. gal-
lima sakyti, išleido pirmąją di-
džiulę lietuvių kalbos mokslinę
gramatiką "Gramatik der litauis-
che Sprache", 1870 ir 1873 m.
išleido dviejų tomų pirmąją da-
lį lietuviškai-vokiško žodyno ir
antrąją dalį 1883 metais.

Paskutiniu metu kalbėtoju buvo
paskaitininkas Akademikų Skautų,
Vydūno Jaunimo Fondo vald.
pirm. Vytautas Mikūnas. Jis kal-
bėjo apie reikalingumą išleisti
antrąją laidą Vydūno didžiulio
veikalo, parašyto vokiečių kalba
"Sieben Hundert Jahre deutsch-
litauischer Beziehungen". Pir-
moji laida buvo išleista 1932 m.,
bet 1933 m. atėjus načiams į val-
džią, knyga buvo konfiskuota
ir sunaikinta. Jos išliko vos keli

egzemplioriai, kurie buvo su-
Lietuvą. Vienas ar gal ir keli
egzemplioriai yra atvežti ir į
Ameriką. Tai yra vienas rim-
čiausių mokslo veikalų, nušvie-
čiančių vokiečių ir lietuvių san-
tykius laike septynių šimtų me-
tų. Autorius dr. Vydūnas Vilū-
ginas 1868 m. kovo 22 d. Juk-
naitių kaime, Šilutės apskr.
Klaipėdos krašte, miręs 1953 m.
vasario 20 d., Detmold/Lippe.
Vakarų Vokietijoje, lietuvių DP
stovykloje. Mokslus yra ėjęs
Vokietijoje, užtat labai gerai pa-
žįsta vokiečius ir, kaip lietuvis,
taip pat labai gerai pažįsta ir sa-
vo tautiečius, Mažosios Lietuvos
lietuvius.

(Bus daugiau)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

VINČAS STAUGAITIS

Lietuvių Krikščionių Demokratų Tarybos suvažiavimas

1. Po trijų metų pertraukos rug-
sėjo 18-19 d. d. Clevelande vel
susirinko Lietuvių Krikščionių
Demokratų Sąjungos taryba
svarstyti aktualią sąjungos ir
platesnę lietuvių visuomenę lie-
čiančių klausimų.

Sis penktasis tarybos suvaži-
vimas vyko lietuviams trijų
brangių švenčių artumoje. Rug-
sėjo 9 d. glia melė Dievo Moti-
nai ir nuosirdžia malda šven-
tėme jos gimimo dieną — Šili-
nės šventę, minėdami jos apsi-
kimą Šiluvoje. Tai bene pirma-
sis Dievo Motinos apsišėkimas
Europoje.

Tą įdėją dieną didžiulį pasiry-
žimu ir pasididžiavimu šventėme
Tautos šventę — Vytauto Di-
džiojo vainikavimo dieną. Ir
nors karaliaus vainikas niekuo-
met nepuše Vytauto galvos, jo
darbai ir žygiai jam nukaldino
tokį vainiką, kokio rūdys nesu-
vainikins ir laikas neaptemdys.
Tai Vytauto palikimas mums ir
mes tuo didžiujamės.

Spalio 4 d. buvo šv. Pranciš-
kaus šventė. Nors visi šie metai
yra skirti jo garbei, tą dieną
daugelis šventė jo 800 m. gim-
mo šventę.

Šv. Pranciškų yra univer-
salus šventasis, mėgiamas per
amžius visame pasaulyje. Jei Ši-
luvos Motina ir Vytautas Didy-
sis turi labai ryškų lietuvišku-
mo atspalvį, šv. Pranciškūs mus

visus į save traukia savo uni-
versaliniomis ypatybėmis ir ver-
tybėmis.

Pirmoji tarybos suvažiavimo
diena sutapo su giliai prasmin-
ga sukaktimi. Prieš 65 m., 1917
m. rugsėjo 18 d. Vilniuje buvo
susirinkusi pirmoji posėdžio Vil-
niaus konferencija, trukusi iki
rugsėjo 22 d. ir išrinkusi Lie-
tuvos Tarybą, kuri už pusmetį
savo ruožtu paskelbė Lietuvos
nepriklausomybę. Tarp išrink-
tųjų šeši asmenys buvo pranci-
šionys demokratai.

2. Suvažiavimui buvo paruošta
plati darbotvarkė, todėl laikas
negaišintas ir darbas prasidėjo
laiku — 10 val. ryto. Pirmajai
vyko jaukiąsė L. Narutis palaip-
se. Dalyvavo centro komiteto
nariai ir kiti iš Čikagos, apie ki-
tas dešimtis vadovu iš Cleve-
lando. Labai sąžiningai visuose
posėdžiuose dalyvavo ir "Tė-
vynės Sargo" redaktorius Pet-
ras Maldeikis iš Hot Springs
bei inž. Antanas Rudis ir prof.
Kazys Eringis iš Čikagos. Posė-
džiams pasikeisdami vadovavo
sąjungos pirmininkas Vladas Šo-
lūnas ir vice pirm. Pranas Po-
vilaitis. Sekretoriavo centro ko-
miteto jauniasioji narė stud.
Ramunė Tričytė.

(Bus daugiau)

Težiūredamas tik save, ki-
tiems nedaug gero padarysi.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų
linkime visiems mūsų klientams
ir draugams

CHERRY MEAT PACKERS, Inc.

4750 So. California Ave., Chicago, IL 60632
Tel.: YA 7-1200

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATūra, lietuvių literatūros, meno ir mokslo
1954 m. metraštis. Jame yra vertingų, niekuomet nesenstų, Vincas
Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Macidino, P. Joniko, V. Stankos,
J. Ruklio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V.
Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir
M. K. Ciurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno
kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tauti-
ninkų Jukų pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų
šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir mėsinau-
tiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais dainavimais
bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkštelės ap-
rašas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimo. Tai ne sausas
gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities li-
teratūrinė studija, suskirstyta skirnelėmis. Ta 206 puslapio knyga
parduodama tik už \$2.

• LIETUVIŠKASIS PAMARTS, Henriko Tomo-Tamasiūnės
domiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir
Labgavos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam
lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, įdėjomis duodama
vitovardžių pavadinimų ir jų vertinimai vokiečių kalba. Labai
naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$4.

• KĄ LAUKIA LIMA, rašytojos Petronėlės Orišaitės at-
siminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pi-
maisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius,
bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras-
tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne
Jurgio Jaiūno knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poe-
ziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises.
Knyga yra didelio formato, 265 puslapiai, kainuoja \$6.

• BATTINIS NOVELS, M. Zoschenko kūryba, J. Valiū-
nos vertimas. 206 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.
Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago,
IL 60608. Užsakant pašto, pridėti dolerių pašto ir užsakymo mokesčiai.

3 — Naujienos, Chicago, 8, III. Friday, December 17, 1982

Cosmos Parcels Express Corporation

Cosmos Travel Bureau, Incorp.

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

SVEIKINA VISUS SAVO KLIENTUS

SU SVENTĖMIS

IR

NAUJAIS METAIS

IR LINKI VISIEMS VISO GERIAUSIO

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELĮŲ

2808 West 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MARJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. 925-2737

V. KILANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, IL

• RECEPTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • PAKNIKE KAT BAL-
DOMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atidara šokiadieniais nuo

1 val. ryto iki 10 val. vakara.

Priešadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registravęs vaistinė

Tel. 476-2206

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,

paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicagos lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai.

Kaina \$15.

Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaipIS PRAETIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir
bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius
ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K.
Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė
lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tiksliaus vertimus
ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Pslas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-4154

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1968

Subscription Rates

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months, 1 other USA localities \$40.00 per year, \$20.00 per six months, \$12.00 per three months, Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Now save! Please direct all subscription orders to:

Chicago in the premises:

metams \$45.00
pusel metams \$24.00
trima mėnesiams \$20.00
vienam mėnesiui \$12.00

aušose JAV vietose:

metams \$40.00

Pusel metams \$24.00
trima mėnesiams \$20.00
vienam mėnesiui \$12.00

Canada: metams \$45.00
pusel metams \$24.00
vienam mėnesiui \$12.00

Adresuoti: metams \$45.00
pusel metams \$24.00

Nauienos: metams \$45.00
pusel metams \$24.00
trima mėnesiams \$20.00
vienam mėnesiui \$12.00

Nauienos: metams \$45.00
pusel metams \$24.00
trima mėnesiams \$20.00
vienam mėnesiui \$12.00

NAUJIENŲ raštinė atidaro: kasdien, išskyrus sekmadienį, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Sekmadieniais — iki 12 val.

1926 metų gruodžio 17 dienos perversmas

Nepriklausomos Lietuvos laikotarpis buvo labai trumpas. Lietuviai ilgus dešimtmečius svajojo apie laisvą ir nepriklausomą gyvenimą, bet jie nepajėgė šios svajonės paversti tikrove. Kelis kartus jie bandė sukilti prieš lietuvių tautos pavergėjus, bet sukilimai būdavo žiauriai malšinami, o sukilimo dalyviai šaudomi arba kariai.

Lietuviai paskelbė nepriklausomybę 1918 metų vasario 16 dieną. Pasikėlė nepriklausomais, bet sąlygų nepriklausomam gyvenimui dar neturėjo. Lietuviai neturėjo aiškiai nustatytų sienų su savo kaimynais. Neturėjo karūmenės, kuri būtų tas sienas saugojusi. Neturėjo savivaldybių krašto, vidaus reikalams tvarkyti. Neturėjo administracijos, nebūvo policijos, nebūvo teisimų, mokyklų, bankų krašto finansams tvarkyti. Visa reikėjo patiems sukurti.

Jeigu nepriklausomą Lietuvos gyvenimo pradžią buvo 1918 m. vasario 16 dieną, tai tas gyvenimas pasibaigė 1940 metų birželio 15 dieną, kai įvairių rūsijų Sovietų karo jėgos įsiveržė į nepriklausomą Lietuvą. Iš viso Lietuva buvo nepriklausoma tik 22 metus ir 4 mėn.

Lietuviai buvo tvarkingi žmonės. Nespėjo jie paskelbti nepriklausomais, tuojau pradėjo rūpintis pagrindiniu įstatymu — konstitucija, kurioje buvo išdėstyti patys svarbiausi pagrindai visų kitų įstatymų. Pradžioje paskubomis jie priėmė laikinąją konstituciją, o vėliau priėmė savo konstituciją.

Visos Lietuvos Konstitucijos sakė, kad Lietuva yra demokratinė respublika. Pačių lietuvių priimtoji konstitucija buvo pati geriausia, specialiai gerai apgalvota. Lietuviai turėjo dar kelias konstitucijas, bet nė viena negalėjo prilygti pirmajai.

Konstitucijos sakė, kad nepriklausomą Lietuvį buvo demokratinė santvarka, nors demokratijos toj santvarkoj buvo sunku surasti.

Lietuviai atsirado grupę jaunų vyrų, kurie buvo ištikimi, kad jie daugiau žino negu lietuvių dauguma. Jie labiau tėvynę myli, jie nuosirdiau dirba ir, kaip šiandien Jaruzelskis, pasmerkė laisvės ir demokratijos idėjas. Jie išsprogdino Lietuvos žinias, kurios grynė demokratine santvarką ir netikėjo didvyriais užfrontėje, bet pirmose

fronto knijose.

Dr. Kazys Grinius krašto gyventojų daugumos buvo išrinktas prezidento pareigoms. Lietuvos seime daugiausia atstovų išrinko dr. Grinius vadovaujama demokratinė valstiečių liaudininkų partija. Liaudininkai ir socialistai demokratams sudarė koaliciją ir galėjo valdyti kraštą be krikščionių demokratų ir bent tris atstovus pravedusių vadintų tautininkų.

Norimė suminėti faktus, kad lietuviai žinojo, kas atsitiko nepriklausomoje Lietuvoje 1926 m. gruodžio 17 d. Dėl šios žmonių primiršo, bet jaunesnėji nežinojo, lietuviai neprašė ir nepriklausomos Lietuvos istorijos neprašė, nes nėra dokumentų, neturi laikraščių rinkinių ir neturi laiko tą laikotarpį pastudijuoti. Didžiausieji trumparegiai tuos dokumentus, senas knygas, laikraščių rinkinius išsiuntė į pavergtą Lietuvą, kad dabartinėje Lietuvoje jaunimas turėtų progą su jais susipažinti. Vienas Sovietų laivas karo pabaigoje New Yorko uoste buvo prikrautas brangiausių dokumentų. Tuos rinkinius jis išvežė į Odesą. Lietuviai prie tų dokumentų nepriejo, nes rusai lietuviams jų nerodė. Antanas Sniečkus norėjo patirti, ką Kapsukas veikė Amerikoje, kodėl jis nesugyveno su Zigmu Angariečiu, Sniečkus įtakingiausi mokytojai, tai jam buvo pasakyta, kad jis nekistų nosies, kur nereikia. Jeigu Sniečkus jų negavo, tai jų nematė ir kiti komunistų partijos nariai.

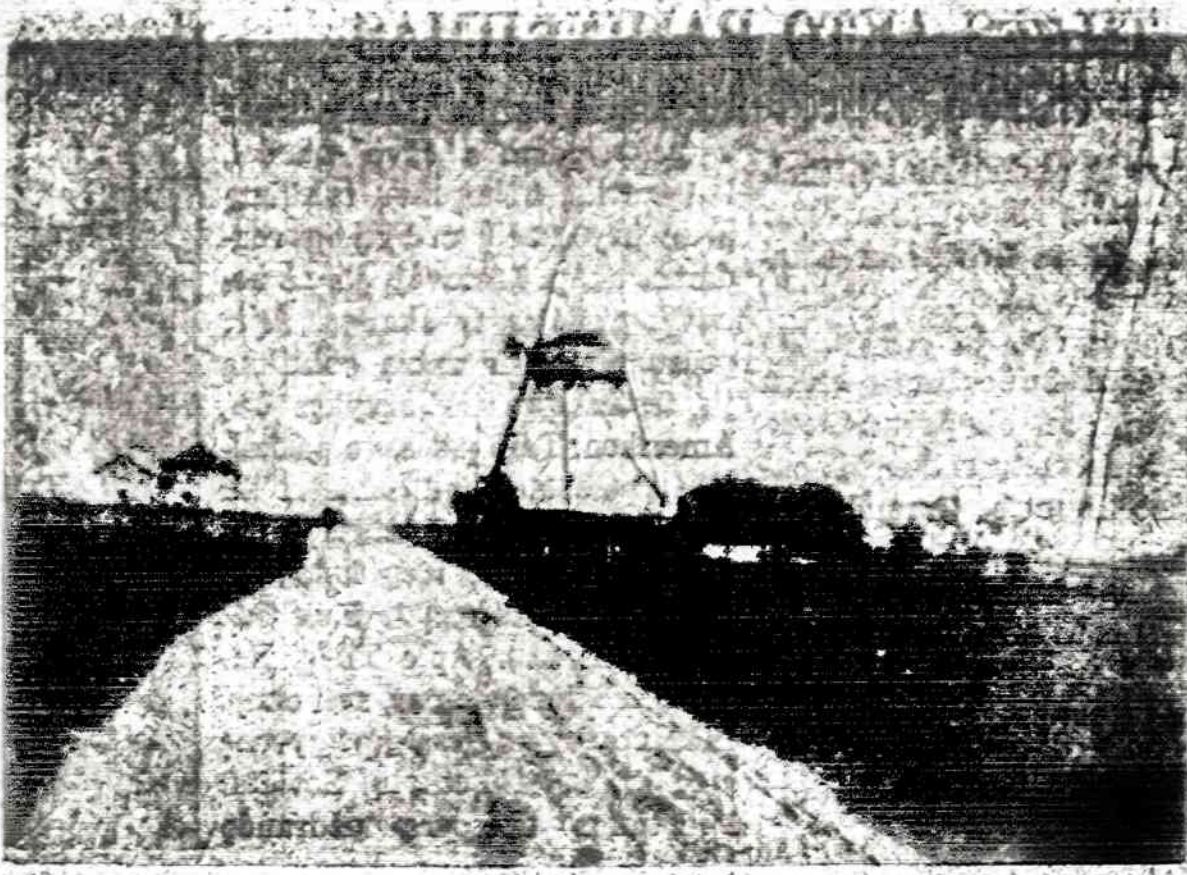
Gruodžio 17 dieną į Kauną suvažiavo Lietuvos karo apygardų vadai. Jie suvažiavo dr. Grinius pasveikinti 30 metų sukakties proga. Tuo tarpu grupė jaunų karininkų, vadovaujamų aviacijos kapitono A. Mačiuko, suruošė perversmą.

Aukštieji karininkai gruodžio 16 dienos vakarą kartu su politikais minėjo prez. Grinius 60 metų sukaktį, o Mačiuko vadovaujami laikinai ir kiti kiti karininkai gruodžio 17 d. rytą pradėjo areštus. Pirmiausia jie užėmė Kauno telefonų centralinę, kad niekas negalėtų telefonais susisiekti, o kiti užėmė premjerą Mykolą Sleževičių. Vėliau grįžė iš minėjimo, jis nenorėjo durti atidaryti Perversmininkai išlaužė premjero duris, įsiveržė į vidų, suėmė premjerą ir išsiųžė į generalinį štabą.

Pulk. K. Škirpa, generalinio štabo viršininkas, grįžo apie ruošiamą perversmą, bet neįėjo. Patyręs apie perversmą, į batus įsistojo, šinėl užsimetė ir išbėgo į generalinį štabą. Jis norėjo paimiti mokamąją karo policijos kuopą, bet kariai bekelnio viršininko nepažino ir nenorėjo paklusti. Tada pulk. Škirpa soferinui nepažino ir Marijampolę. Jis tikėjosi atsistoti ten stovėjusi ištikima pulka ir išlaisvinti suimtą vyriausybę. Pulk. Škirpa buvo suimtas Veiveriuose. Patyręs, kad jo nesandys, ginklą atidavė ir buvo atvežtas į generalinį štabą.

Kap. Mačiuka laimėjo. Jis pakvietė Augustiną Voldemarą premjero pareigoms, o knygvėdį Antaną Smetoną — prezidento pareigoms. Sleževičius jau buvo suimtas, bet didžiausią rūpestį sudarė prez. Grinius. Jis, pamatęs, kas atsitiko, atsisakė atsistatydinti. Maistininkai nežinojo, kas daryti su prezidentu. Jie nutarė pasiųsti pulk. Plechavičių, prezidentą gerokai pagarsinti ir priversti jį atsistatydinti. Jie buvo ištikimi, kad Plechavičius reikala sutvarkys. Visa nelaimė, kad prez. Grinius Plechavičiaus neišgirdo. Jis pukininką Plechavičių gerokai apibarė, apkoliojo ir liepė joti į savo dalinį ir laukti įsakymo. Plechavičius pagarba atidavė, apsisuko ir išėjo iš prezidentūros.

Sekandį dieną pas prez. Grinių nuvyko pats Voldemaras. Jis įtikino prezidentą, kad lenkai rengiasi įsiveržti į Lietuvą, kad jis pajėgs lenkus sustabdyti, bet jam būtų lengviau, jeigu dr. Grinius atsistatydintų. Be to, Volde-

VL. BAKČNAS

PASTABOS IŠ TOLO

Gal būtų kiek nuo Čikagos temos. Iš Havajų grįžęs žmonas pasakojo, kad su mėsia Linda (mūsų senas pūkinko Darius žmona) belankant istoriją karo paminklą — Pearl Harbor japonų orinio (aviacijos) 1941 m. gruodžio mėn. 7 d. rytą, puolimo metu nusišautą sunkųjį aviacijos „Aradon“ (japonų bombų pataikytą daugelyje vietų per 8 minutes nuskandino su virš 1,000 žmonių — galios mirusių, publikoje įsigirdo „Lietuvai lietuviškai“ pasakojimą, kad tai ir yra turistai iš Los Angeles, dar gerai pažįstami istorikas Vincas Trumpas ir jo svogėns turistai Juozas Kojelis su žmona (ponia Kojelienė yra Vincos Trumpos sesuo). Tai, kur tu lietuvių nėra... o svarbiausia, be kalbant lietuviškai, visur lietuviškai.

maras prižadėjo prez. Griniui praversti naujus rinkimus. Tai patį jis prižadėjo ir kun. M. Krupavičiui.

Prez. Grinius likęs be vyriausybės ir be karuomenės vadovybės, patikėjo Voldemarui ir atsistatydino sušauktas seimui. Susirinko tikrai dailis seimo narių, nesudarė daugumos, bet tie nariai išrinko Smetoną Lietuvos prezidentu.

Voldemaras apgavo ir kun. Krupavičių. Jis nei negalvojo apie prižadėtus praversti naujus rinkimus. Tada ir kun. Krupavičius pasitraukė iš vyriausybės. Bet tuo Voldemaras pajėgė suskaldyti ir krikščionis demokratus. Jis įtikino mokytoją Stasį Barzduką, kad už kelių metų po Smetonos, jis bus Lietuvos prezidentas. Jaunieji krikščionys demokratai pradėjo ruošti vyriausybę ir padėjo tautininkams valdyti plėšoma Lietuvą.

Perversmas suskaldė veik visas Lietuvos politines partijas, įskaitant ir liaudininkus, krikščionis demokratus, socialdemokratus, tautininkus ir kitus. Dabar pamazų protingesnieji pradeda atskvošėti, bet dar užims daug laiko, kol lietuviai prareges ir vieningai stos į kovą už laisvą, nepriklausomą ir demokratinę Lietuvą. Visi pripažįsta, kad laisvės siekiantiems lietuviams reikalinga vienybė, bet tuo tarpu neapykanta dar galingesnė negu reikalinga vienybė ir tolerancija.

Atgal prie temos. Atsiveikė nes O'Hare aerodrome malonius patydvovus — poną Kr. Austin ir redaktorius M. Gudeli, kurie nuvažiavo atgal Čikagą dalyvauti visoje eilėje (kaip vėliau sužinojau) organizacinių posėdžių, aš nuskubėjau prie registracijos stalo, kur patvirtuod mano rezervuota vietą lektuve yra „garantūta“. Tai, lyg akimū nukrito nuo kūrinės, nes būčiau tikras, kad tos dienos vakarė būtų namie — Los Angeles.

Kol buvo dar apie valandą, apsirūpinau čikagiešiais laikraščiais, nes ALTO suvažiavimo metu, savaime aišku, nebūvo progos „rūpintis“ nelietuviškais reikalais ir nelietuviška spauda. Bet dabar tarais, kad tu-

Pagaliau — jau lektuve. Didelis B-747. Kelvių pilna nuo priekio (pirmoje klasėje) iki „uodegos“. Turtstinėje klasėje iš viso 400. Kapitonas vėl, kaip ir išskrendant Los Angeles, sakė, kad prieš mus yra 4 ar penki lektuvai priekyje, traukia apie 10 ar 15 minučių, kol mūsų lektuvą gaus leidimą pakilti. Maždaug triko 3 minutes, jau pradėjo mūsų mišinias riedėti ir už kelių minučių ore. Pakilome virs debesų, nors saulės vis tiek nesimatė. Ir taip visą kelią iki Los Angeles: protarpiais dangaus mėlynė, paskui vėl debesys ir migla, nors netaip „tam siai“, kaip kelyje į Čikagą. Bet ši karta ir pirmoje klasėje, šalia turėjau kaimyną, kuris, taip man atrodė, buvo koks stambus biznierių, daug jaunesnis, bet ir daug storesnis už mane, gerų manierų, nors be paprasto pasiel-

resiti pakankamai laiko lektuve tuos laikraščius (nelietuviškus) perskaityti nuo A iki Z, dėlto aerodromo laukiamajame pasiemiau gerą „drinksą“, sėdau patogioje vietoje prie tako ir stebėjau publiką — keleivius, praeinačius iš atskridusių ir į išsprendančius lektuvus. O keleivių pro mano akis „plaukė“ tūkstančiai — minių minios. Toks „baisus“ yra Čikagos O'Hare aerodromas, didžiausias keleivių skaičiumi, ne tik Amerikoje, bet ir pasaulyje. Ramiai sapnagavojau kokia geniali amerikiečių organizacija, tokias minias laiku, nei minučių tikslumu, iš lektuvų (atskrendančių) išlaipinti ir, išskrendančius kitus keleivius, susodinti. O lektuvai ledžiasi vienas po kito, taip pat ir kyla vienas po kito... Kas to, nežino? Bet stebėtis tokia puikia organizacija, nuo kurios priklausio tūkstančiai žmonių gyvybės, garantija, niekada neveli, jau labiau, kad ir pats esi nuo tos organizacijos priklausomas.

Pagaliau — jau lektuve. Didelis B-747. Kelvių pilna nuo priekio (pirmoje klasėje) iki „uodegos“. Turtstinėje klasėje iš viso 400. Kapitonas vėl, kaip ir išskrendant Los Angeles, sakė, kad prieš mus yra 4 ar penki lektuvai priekyje, traukia apie 10 ar 15 minučių, kol mūsų lektuvą gaus leidimą pakilti. Maždaug triko 3 minutes, jau pradėjo mūsų mišinias riedėti ir už kelių minučių ore. Pakilome virs debesų, nors saulės vis tiek nesimatė. Ir taip visą kelią iki Los Angeles: protarpiais dangaus mėlynė, paskui vėl debesys ir migla, nors netaip „tam siai“, kaip kelyje į Čikagą. Bet ši karta ir pirmoje klasėje, šalia turėjau kaimyną, kuris, taip man atrodė, buvo koks stambus biznierių, daug jaunesnis, bet ir daug storesnis už mane, gerų manierų, nors be paprasto pasiel-

(Nukelta į penktą puslapį)

JUOZAS SVAISTAS

ELDORADO

(Tėsinys)

— Koks tu buvai. Andriau, išdykęs, toks ir pasilikai. Jei aš dabar tavę prarasyčiau, tai nežinau... Tu kaip burtininkas koks užkerėjai mane, ir aš nieko kito gyvenime nebemačiau. Gal netinka merginai taip lieti savo jausmus ir kelti vyrą į puikybę. Bet aš negaliu, Andriau. Est visai nuoširdi ir atvira tau. Tikiuosi, kad ir tu toks pats esi man. Bet suvaidinai tu, Andriau, puikiai. Tiesiog artistiskai. Kad tu būtum matęs, kokios buvo tavo akys, veido išraiška, balsas atpaiviai ir visas pavaizdas. Be reikalo tu nelankei dramos studijos, būtum žaviausias aktorius.

Andrius protarpiais šypsojosi ir, stamanturiai laikydamas ją už rankos, padėdavo persokti čia duobutę, čia stambesnę sąką, čia akmenį. Tada ir jis pabėgėdavo ir pasokėdavo drauge su ja. Milda, naujo ūpo pagauta, visai nekreipė dėmesio, kad jis savo viduje tebėra rūstus ir atkakliai susikaupęs.

Pirmadienio popiečių artimiausiuose, žandapunktuose skambėjo telefoninis pranešimas: „Siaukt! Böhlerwerk įmonės pabėgo du jauni lietuviai“.

1. PUSINIS ANDRIUS, 21 metų amžiaus.

aukštas, lieknas, akys rudos, nosis tiesi, plaukai tamsiai rusvi, veidas paigas, gražus. Ypatingos žymės: nugaroje ties kairiaja mentimi 5 pėnėgių didumo apgama.

2. VIRBUTIS POVLAS, 20 metų amžiaus, vidutinio ūgio, kresnas, tvirtas sudėjimo, akys mėlynos, plaukai šviesūs, apvalaus veido. Ypatingos žymės: viršutinėje lūpų vos žymus rumbas nuo buvusio prakartimo. Abu be ūsų ir barzdos.

Sulaikytus tuojau pristatyti į Vyriausiąją žandarų Būstinę.

Murztal, 1944 m. gruodžio 5 d.

Pačioj darbovietėj jokio pagarsinimo nebūvo, viena, prasmės neturėjo, o antra, tuos pabėgimus, kaip užkrečiamus pavyzdžius, netgi labai striptai slėpė nuo likusiųjų. Tačiau visi įvykiai, nepalankūs įmonės vadovybei, pirmiausia tarytum oro bangomis aplėkdavo visas haleis ir barakus.

Išgirdo ir Milda. Nuo pat ryto nervingai sekė hale, ar neišvys dardancio Andriaus vežimo. Nors ji vakar beveik visai apimusi buvo, tačiau pasamonej kiles abejojimas ir nuėjutimas nebeapleido jos. Siandie, kai tik tas įvykis pasitvirtino, Milda bematant nubalo visa ir pastiro. Ją sugriebė tas pats darbininkas, kuris pranešė šią žinią, ir sustabdė grėžiamąją mašiną.

Tuoju atsirado pats meisteris. Jis skubiai iššaukė sanitarus ir paliepė nunešti į fabriko ambulatoriją.

RYŽAUSI SAVO KALTĘ ISPĖRKTI

Zydrė vos vos praplėšia duris į lauką. Vėjas ir lietus pasirodė galia veržiasi atsiradusioj angor. Juoda smokėja ir klaidkia kaukia. Oro gaidai staulytės blaško Zydrę. Siurpuliai sugniauzia ligi pat širdies. Ji įsirežia, pasispiria ir nužengia keliai žingsnius.

Stoties atsisiliejusi prie sienos. Pats vidurkaktis. Tamsi staubinga rudens naktis. Tokia šiurpi ir tamsi, jog, rodos, šis naktį vien tik velniavos ir visi nedorieji darbai tegali pasireikšti. Panašios asociacijos poveikyje netikėtai šauka Zydrę baugti mintis. Toji mintis, lyg koks nelaimės nuėjutimas, lyg budrus pasamonės išėjimas, sukrečia ją visa.

„Argi ir mūsų šis darbas būtų toks neįsiskaidęs ir šlykštus? Juk mes šnipai! Ir dar kokie! Visi žlaurumu kovojam prieš esamą vyriausybę ir josios santvarką. Gal iš tikrųjų čia prakeiktas ir pats blaurlausis darbas? Dėl to ir bausmė visų blaurlausių, jei kartais nepavyksta. Maza to, kad pakaria, bet paskum kūną, kaip paskutinę atmatą, vaikioja po aikštes, gatves. Daugelis spardo, blauroja ir su pačia šlykščiausia pamieka rodo kitiems.“

„Brr...!“ — garsiai nusipurto Zydrė. Ne tiek dabar jautė ji lietu ir vėjo dūkimą, kiek buvo paveikta to siaubingo vaizdo, kuris visai netikėtai užvaldė josios pojūčius. Akys gyvai įsispraudė nukankintų draugų ir draugių vaiz-

dai, kuriuos nė kartą buvo mačiusi ir graudžiausiai pergyvenusi.

„Užtat niekad, niekad gyvai nepasiduoti!“ — galutinis buvo josios apsisprendimas ir nusistatymas.

Sulyta, pasirūpinti grįžo Zydrė į vidų.
— Na kaip, Volungelė, jaunoji mūsų drauge?
— Oi, Geny, lauk be galo balsu!...
— Bet nekur nieko nematyti, negirdėti?
— Ne, Nieko. Tik lietus ir vėjas dūksta kaip paeilė.

— Na tai ram! Vadinasi, puiku! Juo lauke blaurliai, juo geriau mums. Pasirinkit! Tuoju išvykstat!

Drasiar, ryžtingai įsakinejo Genys. Jis pats, atrodė, kuo puikiausiai buvo nusiteikęs. Jo vaingumas, pasitikejimas savimi, savo žygiu, teigiamu būdu paveikė kovos draugus. Volungė atsigavo grįžo stangrumas jos judesiuose. Genio nusiteikimas, kuris ryškėjo jo žodžiuose, balse visiskai išblaskė bet koki svyravimą ir abejones. Didelis noras buvo pagavęs Zydrę pažvelgti dabar į to nepalausiamo vyro akis, veidą ir pamatyti ypatingą ir išraišką šiuo momentu. Deja, viduje buvo taip pat tamsu, kaip ir lauke. Blankiai svitejo tikrai rūkomų popierų galiukai, lyg beskraudą sv. Jono vabalėliai.

(Būs daurlar)

K. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-3553

Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGAS
2656 WEST 62nd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2280,
Residentų telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33716
Tel. (813) 321-4206

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai - Pilna apdrauda
TEMA KAINA
Priman Master Charge
ir VISA kortele.
R. SERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5796

SOPHIE BARCUS

RADIO ŽEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
tuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marguerite Park.
Vedėja - Aldona Daukus
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties.
Bangos 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WCEV stoties, 1110 AM bangos.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

Pagalauzau milžiną B-747 aplė-
lengvai trinkelėję 1 Los Ange-
les aerodromo grindinį: bėgimo
namie, nors namie jaučiau jė-
vos tik į lėktuvą kopti. O-
Hare aerodrome. Čia, Los Ange-
les, žinoma, dabar skubėjau į
"parking lotą" surasti savo me-
talinį vaiką - automobilį. Nes
daug tokių "vaikų" čia perėjau.
Savo automobilį radau to-
ki pat, koki padikau. Vadinasi,
viskas 100% tvarkinga.

Grįžęs į "stuba", pirmiausia
telefonu pakalbėjau su žmona.
Havajuose, su vaikais, pasakui su-
čia pat esamais kalbomais. Per-
žiūrėjau punda lietuviškos spau-
dos (bent antrades), laiškus,
apejau namus ir kalbomus. Nie-
ko ir nieko nerūko. Tik dabar
jau gerokai "atsikvėpęs", per-
bėgau mintyse savo vietą.
Čikagoje, ALTO metinio suva-
žiavimo proga, malonų susitiki-
mą su mano bičiuliais iš laimin-
gų ir nelaimingų dienų Klaipė-
doje: Antanu Pleškiu, jūr. kap.
Br. Kristopaičiu, o taip pat ar-
gailestavau neturėjus laiko su-
sitikti su kitu mano bičuliu Al-
giu Regiu, kurį mačiau buvus
ALTO suvažiavime, bet neturė-
jau laiko (kaip ir jis, turbūt)
pasikabinti. Vistiek džiaugiamis
kad ALTO Los Angeles skyriaus
man pavestą atstovą pareigą su-
važiavime atlikau, o apie priva-
čius reikalus ir susitikimus turė-
simė laiko pakalbėti kada nors
vėliau. Dar kartą ačiū ponui
Kr. Austin ir red. M. Gudeliui
už jų man parodytą dėmesį ir
paslaugą. Iš kito karto.

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Chicago Lietuvos Suvalkiečių drau-
gijos priemonėmis narių susirinkimas
vyks penktadienį, gruodžio 17 d.,
6 val. vak. Vyau saleje, 2455 W. 47th
St. Nariai prašomi atsikvėpti, nes
yra daug svarbių reikalų aptarti. Bus
ir valdybos rinkimai. Po susirinki-
mo - vaisės.
Eugenia Strungys

PASTABOS IŠ TOLO

(Atkelta iš 4 psl.)
sveikinimo su šalia sėdinčių ke-
leivių per visą skridimo laiką ne
pratarė daugiau nei žodžio. Kai
atsisėdo - užsėdėjo ausinius, lėk-
tuvo muzikos ir filmo progra-
mai klausyti - juos dėvėjo net
valgydamas ir gerdamas, o nu-
siėmė tik lėktuvui jau sustojus
Los Angeles aerodrome nepra-
tarė nei žodžio... Yra tokių žmo-
nių, ir šis mano kelionėse nebu-
vo nei pirmūnis, turbūt, nei
paskutinis.

A. A.

PAULIUI BALINSKUI

mirus,

Jo liūdinčius: žmoną Emiliją, sūnus - Algį su šeima
ir Ramoną, o taipgi visus kitus artimuosius, gimines,
bendradarbius ir draugus širdingai užjaučia ir kartu
liūdi

MARIJONAS, NIJOLĖ, VYTĖ ir RITA
SNAPSCIM

LINKSMŲ KALEDŲ SVENČIŲ LAIMINGŲ NAUJŲŲ METŲ

Lietuvių Tautinių Kapinių VADOVYBĖ

Lithuanian National Cemetery, 8204 South
Keam Avenue, Justice, Illinois 60458.
Tel. (312) 458-6686

KALEDŲ PAPROČIAI IR BURTAI

(Tęsiama)

69. Jei kas nori to vandens pa-
sisemti, bet nepataiko nueiti,
tai pasisemą vėdrių. (Bujokaitė,
Raguva).

70. Žmogus, atsigėręs kūčių
naktį saldus vandens, viską su-
žino, net gyvulių kalbą supran-
ta. (Panevėžys).

71. Kūčių vidurnaktį pasida-
ręs saldus vanduo (vynu virsta-
tas). Bet tai trunka vos 1 sekun-
dę. (1).

72. Vienas žmogus norėjęs pri-
sigerti vynu. Kūčių naktį pasi-
dėjęs bliūdą vandens, įmerke-
buras ir laukęs, kada vanduo
virs vynu. Rytą rade jį negy-
vą. (7).

73. Žekaitė, iš Rėklų s., Pa-
nevėžio par., kūčių naktį įsino-
rėjusi gerti, neradus trobos van-
dens, išėjo į jo pasisemti. Ragu-
ja vandenį - saldus. Įnešus į
grįcion - vėpas. Greit išbėgo
su kitu kibiru, bet rado jį vėl
tik vandenį. (12).

74. Po kūčių dirba tik labai
reikalingus darbus. (14).

75. Kūčių vakarą negalima
dirbti sunkaus darbo. Galima
tik ruošti. (2).

76. "Pakūčiavojus" nieko ne-
begalima dirbti. Kartą sušvęs
pas vieną ūkininką žydą. Jis
urėjęs tam ūkininkui Kalėdoms
kažinčius pasidėti. Taigi, visiems
pakūčiavus ir sumigus, jis liko
tyrėti. Tik girdi už lango balsą:
"Aš tau sakau, kad nustok!" Žy-
das atsakė: "Kad man gspado-
nus liepė, tai aš ir dirbu". Taip
ji persėpė tris kartus. Kas pa-
kum atsikė, jis nežinąs, tik
apt rytąjus sakėsis, kad jį kaž-
kas labai prikamavęs, ir dau-
gią, kol bus gyvas, kūčių va-
karą nedirbsias. (V. Slapelytė,
Gėminių k., Šimonių v.).

77. Valgant kūčius lemia iš še-
šelio - jei šešelis panašus į kar-

stą, žmogus mirs. (29).

78. Kūčias valgant žiūri, kieno
koks šešelis. Kieno šešelis "be
kaklo", tas nesulauks kitų kū-
čių - mirsias. (1).

79. Jei kūčių vakarą žmogaus
šešelio galvos nesimato, jis mir-
sias. (Raciūpėnų k., Kupiškis).

80. Jei kūčias valgant sienoje
matosi du šešėliai, žmogus greit
mirsias. (Gikonių k., Rozali-
mas).

81. Kūčių dieną žmonės žiūri
į savo šešėlius. Jei galva skiniasi
nuo liemens, tai tuos metus gy-
vens, jei susilieja su liemeniu -
mirsias. (9).

82. Kūčias valgant žiūri, kieno
didesnis šešelis: kieno didesnis,
tas ilgiau gyvens, o kieno ne vi-
sas šešelis, tas tuoj mirsias. (3).

83. Po kūčių šeimininkas turi
apeiti visus laukus, iš visų pu-
sių juos peržegnoti ir kalbėti
tam tikras maldas. Tada Dievas
sergės ir laims laukus. (23).

84. Kūčių vakarą reikia visus
laukus apeiti ir peržegnoti, o ži-
siems gyvūnams duoti šieno ir
peržegnoti juos. (12).

85. Jei svetimas žmogus nuo-
tas žiūri kūčių vakarą pro du-
ris, tai jis mato kitų laimes ir
nelaimės. (14).

86. Kūčių vakarą reikia eiti
per kaimą ir žūrėti į trobas la-
tus. Lange matosi, kas koks
metais toje troboje bus. Jei bus
vestuvės - matai šokančius,
jei laidotuvės - matai giedan-
čius... (5).

87. Kūčių vakarą lipa ant auk-
što ir ežiuri į stalą, prie kurio
valgė kūčias. Jei pasirodys kar-
stas - mirsi, jei išvysi mergi-
ną - vesi. (20).

88. Jei kūčių pavalgę išeis
priemonėn, tai ant grįčios gali
pamatyti giltinę. (33).

89. Jei nori būti gudrus, tai
kūčių vakarą eik palangėmis
klausytis, kas ką šneka. Iš nu-
girstų žodžių susidaryk sakinius.
(6).

90. Kas bijo numirėlių, tegul
pakūčiavęs geria nuo kapy at-
neštų ir išvirtų šermukšnių sky-
stima. (14).

(Bus daugiau)

— Londone bus pastatytas pa-
minklas lordui Mountbattenui.
Devynių pėdų aukščio bronzos
statula kainuos 100,000 svarų.
Darbą atliks čekoslovakas skulp-
torius Belsky, kuris sukūrė Čer-
filio statulos projektą Fultone,
JAV-se.

— Pasaulio Sveikatos Orga-
nizacijos duomenimis, Afrikoje
kasmet nuo maliarijos miršta
apie 1 milijonas kūdikių.

— Gruodžio 3 dieną popiežius
priviejoje audienčioje priėmė Ha-
nojaus arkivyskupą išsiskinti
katalikų padėtį Vietname.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 - 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2633 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKSTES "AUTOMOBILIAMS PASTATYTI"

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

TEL.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

NARIAI:

Chicago

Lietuviai

Latviai

Dirktoiriai

Associacijos

AMBUSANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYČIAS

150SE Miesto

DALYS

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 49th STREET

11828 SOUTH WEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 60463

REpublie 7-121

BUTKUS - VASAITIS

1448 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

TEL: OLYmpic 2-1993

PETRAS BIELIUNAS

4448 So. CALIFORNIA AVE.

TEL: LAfayette 2-3873

Chicagos BALFo apsk. ir skyrių surengtas rudens piniginio vjaus uždarymas

1982 m. gruodžio 12 d. 1 val. B. Andriukaitis negalutiniais duomenimis pranešė, kad gavęs iš skyrių \$17,879. Valerijonas Šimkus davė \$4,000.

Po visų pranešimų, pirm. St. Vanagūnas pasveikino šaulių salėje gausiai susirinkusius dalyvius ir perskaitė dienotvarkę.

Pirmininku pakviest dr. Budninkas ir sekretoriauti — Gr. Giedraitis.

Atsistojimu ir tylos minutė buvo pagerbti mirusieji nariai — rinkėjai ir aukojusieji.

Kadangi BALFo pirmininkė M. Rudienė išvykusi, tai jos ir Centro valdybos narių vardu sveikino K. Čapaitis.

Prasidėjo skyrių atstovų pranešimai apie rinkliavas.

Kadangi rinkliavos dar nėra baigtos, tai ne visi skyrių atstovai dalyvavo, o dalyvavusieji, ne visi padarė pilnus pranešimus. Paminėsiu keletą skyrių:

J. Mackevičius 5 skyr. surinko \$17,670.70. Prie bažnyčios surinkta tiek: Marquette Parke \$14,555, Tėviškės par., kun. Trakio — \$413. Dėkojo klebonams, Mackevičius paminėjo, kad G. Giedraitis surinko \$2,756. Skyrius turi 1,126 narius.

Brighton Parko 6 skyrius — F. Sersičikas su 15 rinkėjų surinko \$3,642.

Beverly Shores išsamų pranešimą padarė inž. K. Pocius. Surinkta: 1979 m. \$472, 1980 m. \$900, 1981 m. \$1,000 ir 1982 metais \$1,000. Narių nedaug.

Iš Gage Parko pranešė p-lė Baleišytė, kad surinkta \$2,312. Melrose Parke surinkta \$906.

Po skyrių pranešimų, kurių neįsivardinau, apsk. kasininkas

TRUMPAI

— Šiandien, penktadienį, 7:30 val. vakaro, parapijos salėje įvyks Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų susirinkimas. Bus renkama nauja valdyba. Vsi prašomi šiam susirinkime dalyvauti. Valdyba

— Ši sekmadienį, gruodžio 19 d., 3-čią val. popiet, Čiurlionio Galerijoje, Inc., 1038 Archer Ave., bus Čiurlionio Galerijos, Inc., 25 m. ty minėjimas ir paroda iš Kūrinų Fondo. Kartu bus dailininko Zenono Kolbos, Čiurlionio Galerijos, Inc., steigėjo, 10-ties metų mirties paminėjimas ir bus išstatyta jo vitražų, mozaikos kūrinių bei projektų. Visuomenė maloniai kviečiama į atidarymą atsilankyti. Bus galima išgysyti ir informacinę knygą.

— MARIJONAS ŠNAPSTYS, jo žmona NIJOLE ir dukrelės VYTE ir RUTELĖ sveikina savų giminių, artimuosius, bičiulius ir bendraminčius artėjančių švenčių proga ir linki jiems visiems Tyro Kalėdinio Džiaugsmo, o Naujuose 1983-se Metuose Daug Sėkmės ir Laime.

— "Švenčių proga, linkėdama sėkmės, siūniu \$20 dienraščio paramai. P. Yelich, Los Angeles, Calif." Dėkojame.

— John Dean, įsakęs S. Kudirką atiduoti rusams, gauna \$2,000 už paskaitą.

DR. K. BOBELIO PAGERBIMAS

1982 m. gruodžio mėn. 11 d. Dariaus Girėno salėje Sandaros 77 kuopa, vadovaujama V. Užnio, surengė banketą, kuriame buvo iškilmingai pagerbtas VLL. Ko pirmininkas dr. K. Bobelis. Pagerbime dalyvavo daugiau, kaip 400 žmonių.

Banketą pradėdamas J. Kuzas, pakvietė įnešti vėliavas, kurių palydą sudarė karo veteranai ir neolituamų korporacijos nariai. JAV ir Lietuvos himnus sugiedojo sol. A. Brazis, pianinu palydint žmonai Aldonai. Maldą — invokaciją sukalbėjo kun. A. Valančius. Kongresmanas M. Russo, dr. K. Bobeliui įteikė Kongreso žymenį, kuriuo buvo įvertintas jo darbas.

Vakarių praversti buvo pakviestas buvęs teisėjas A. Wells. Meninę programą dalį, sau priitarė gita, lietuviškomis dainomis linkmino sol. Linda Burbienė. Kalbėdamas buv. kongr. E. Dervinskis lietuvių skatinio jungtis į Lietuvos laisvinimo darbus, kuriems vadovauja dr. K. Bobelis.

Ilgesniame žodyje buvęs konsulas A. Kalvaitis paminėjo dr. K. Bobelio darbus, pavergtos Lietuvos laisvinimui skiriamus rūpesčius, jo atsidavimą ir nepavargimą pavergtos Lietuvos laisvinimo kovoje. Po to viska salė sustojė ir sugiedojo dr. K. Bobeliui "Ilgiausių metų".

Toliau sveikino inž. J. Jurkūnas, inž. A. Rudis, dr. V. Dargis, dr. J. Valaitis ir kun. A. Trakis. Vsi išskėlė dr. K. Bobelio sugėjų Lietuvos laisvinimo darbą.

Be to, dar sveikino inž. E. Bartkus, o Teodoras Blinstrubas perdavė tautininkų sveikinimus.

J. Kuzas įteikė padėkos raštą Chicago Ridge merui Siegel už jo protestus prieš pavergėjus. Dr. K. Bobelis padėkojo prie minėjimo prisidėjusiems ir ji sveikinusiems bei taip gausiai į pagarbą susirinkusiems, kartu ragindamas visus kovoti dėl Lietuvos ir viso. Pabaltijo laisvės prieš didįjį priešą — rusišką komunizmą. Padėkojo Amerikai už suteiktas plačias įsikūrimo galimybes. Skatino vieningai veiklai ir sutartinam darbui, kuriuos skirti Lietuvos laisvinimui.

C. K. Vainotas

Gera darbo proga geram lietuviui

Chicago Lietuvių Tautinėms kapinėms reikalingas prieveizda (manager). Pageidaujame lietuvių, gerai mokančių anglų kalbą ir rašybą, taipgi susipažinusio su knygvedyste. Darbas pastovus ir gerai atlyginamas, bet asmuo turi būti blaivus ir sutikti apsigyventi kapinių rezidencijoje skersai gatvės nuo kapinių. Dėl platesnių informacijų teiraukitės:

Lithuanian National Cemetery, 8201 S. Kean Ave. Justice, Ill. 60458. Tel. (312) 458-0638

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

High Interest Rates Paid on Savings

Interest Compounded Daily and Paid Quarterly

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

ESLIC

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon.-Tue., Fri. 9-4 Thurs. 9-6 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

REAL ESTATE

Home, Land — Parduoti / Home, Land — Parduoti
REAL ESTATE FOR SALE / REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTINIMAS

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKETI NUOMĄ? GERIAU MORGICIŲ.

5 ir 4 kambarių medinis. 1 auto garažas. Geri pamatai. Mažas imokėjimas. Savininko paskola 10%. Brighton Parke.

Dailus pensininkui nedidelis namukas. 2 po 4. Aluminijaus langai. Naujai atremontuotas. 42-ra ir Artesian. Savininko paskola.

2 butai. Įrengtas skėpas. Centrinis šildymas. Tinka ir dideli šeimai. Nebrangus. 72-ra ir Campbell.

Skambinti tel. 436-7878

ŠIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

MISCELLANEOUS

Ivairūs dalykai

PARDUODAMAS

PUIKIAME STOVYJE

SPINETAS (PIANINIS)

AKROSONIC BILDWIN.

Parduodami ir visi baldai.

Skambinti tel.: 471-0985.

ASTROLOGIJA IR KORTŲ SKAITYMAS

Astrological Tarot Card Readings

\$10

ELEONORA JAKSTAS

4104 S. Archer Ave.

Tel. 523-3685 (Pr.)

REPAIRS — IN GENERAL

Ivairūs Taisyimai

TAISO ORO VESINTUVUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS

BEI KROSNIS.

Herman Dečkys

Tel. 585-6624

— Po 34 metų Jungtinės Tautos išmokėjo JAV 65 mil. dolerių beprocentinę paskolą, kuri buvo gauta 40 aukštų pastato statybai New Yorke.

— Paryžiuje varžytinėse už 2,000 svarų parduoti 67 buteliai vyno, kurie buvo skirti vokiečių maršalui Goeringui, bet nepasiekė jo stalo, nes pagrindžio kovotojai sustabdė jų pristatymą.

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali dang padėti teisininko PRANO ŠULO paruošta — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" sleista knyga su legalistikomis formomis. Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiečiuose, greiti, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

D P M E S I O

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI Tikrai \$120 pusei už automobilio liabiliti apdraudimas pensininkams. Kreiptis:

A. LAURAITIS 6645 So. Ashland Ave. Tel. 523-8775

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue

Chicago, IL 60629

434-9655 or 737-1717

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisyimas

2546 West 69th Street

Tel. R. Epubl. 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5990

M. ŠIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapalis, Agent

3208 1/2 W. 95th St.

Ever. Park, Ill.

60642, 424-3654

State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162

2649 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIA

V. BYLAITIS

ir V. BRIZGYS

Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais pagal susitarimą.

6606 S. Kedzie Ave.

Chicago, Ill. 60629

Tel.: 778-8000

PATS SKAITYK IR DAR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJINIENOS"

6 — Naujienos, Chicago, 8, Ill. Friday, December 17, 1982

LINKSMŲ KALEDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME VISEMS LIETUVIAMS

BRIGHTON PARKO LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBAS

NELLIE SKINULIS — Pirmininkė
JULIA RAMANAUSKAS — Vicepirmininkė
EUGENIJA STRUNGYS — Nutarimų raš.
BERNICE ŽEMGULIS — Finansų sekr.
ANTOINETTE KALYS — Išdininkė
PEGGY DOVIDAUSKAS — Kasos globėja
EUGENIJA STRUNGYS — Korespondentė

Naujai pasirodžiusi
DR. ANTANO RUKŠOS
619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DEL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608